PRIIT PIKAMÄE
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2020. május 14.[1]

C-235/19. sz. ügy

United Biscuits (Pensions Trustees) Limited,
United Biscuits Pension Investments Limited
kontra
Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

(a Court of Appeal [England & Wales] [Civil Division] [fellebbviteli bíróság {Anglia és Wales}{polgári kollégium}, Egyesült Királyság] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Hozzáadottérték-adó (héa) – 2006/112/EK irányelv – A 135. cikk (1) bekezdésének a) pontja – A biztosítási ügyletek adómentessége – Befektetéskezelők által a vagyonkezelő részére nyújtott nyugdíjalap-kezelési szolgáltatások – Foglalkoztatói nyugdíjrendszer – Korábbi nemzeti adózási gyakorlat, amely különbséget tesz a biztosítási tevékenység folytatására a pénzügyi felügyeleti hatóságoktól engedéllyel rendelkező szervezetek és az ilyen engedéllyel nem rendelkező szervezetek között"

1. A Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [fellebbviteli bíróság {Anglia és Wales}{polgári kollégium}, Egyesült Királyság] elé terjesztett, a United Biscuits (UK) Ltd társaság vállalati magánnyugdíjrendszerének vagyonkezelői és a Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs (az Egyesült Királyság adó- és vámhatósága) között folyamatban levő jelen jogvita az e társaság nyugdíjrendszerének kezelése céljából nyújtott befektetéskezelési szolgáltatások hozzáadottérték-adó (héa) szempontjából történő minősítésére vonatkozik.

2. Az alapeljárás felperesei, a United Biscuits (Pension Trustees) Ltd és a UB Pension Investments Ltd egyrészről a United Biscuits (UK) Ltd társaság munkavállalói számára kialakított vállalati magánnyugdíjrendszer vagyonkezelője, és másrészről a UB Pension Investment Fundnak, az előbbi társaság korábbi kollektív befektetési alapjának vagyonkezelője, amely alapba az 1989. év és a 2006. év között a nyugdíjrendszer eszközeit befektették.

3. Ebben az ügyben az a kérdés merül fel, hogy az említett vállalati magánnyugdíjrendszernek nyújtott befektetéskezelési szolgáltatások a 77/388/EGK hatodik irányelv[2] (a továbbiakban: hatodik irányelv) 13. cikke B. részének a) pontja és a 2006/112/EK irányelv[3] 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „biztosítási ügyletnek" minősíthetők-e, és így mentesülnek-e a héa alól.

1 Eredeti nyelv: francia.

2 A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i hatodik tanácsi irányelv (HL 1977. L 145., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 23. o.).

3 A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i tanácsi irányelv (HL 2006. L 347., 1. o.; helyesbítések: HL 2007. L 335., 60. o.; HL 2015. L 323., 31. o.).

I. Jogi háttér

A. Az uniós jog

1. A héára vonatkozó szabályozás

4. A 2006/112 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében a héa hatálya alá tartozik az „egy tagállamon belül az adóalanyként eljáró személy által ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás”.

5. E rendelkezés megfelel a 2006. december 31-ig alkalmazandó hatodik irányelv 2. cikke 1. pontjának.

6. A 2006/112 irányelv 131. cikke, amely az irányelv „Adómentesség” címet viselő IX. címének „Általános rendelkezések” című 1. fejezetében szerepel, és amely hasonló megfogalmazásban átveszi a hatodik irányelv 15. cikkének első mondatát, a következőket rögzíti:

„A 2–9. fejezetben említett adómentességeket az egyéb közösségi rendelkezések sérelme nélkül, az említett adómentességek helyes és egyszerű alkalmazása, valamint az esetleges adócsalás, adókikerülés és visszaélés megelőzése céljából a tagállamok által meghatározott feltételekkel kell alkalmazni.”

7. Ezen irányelv IX. címének „Egyéb tevékenységekre nyújtott adómentesség” elnevezésű 3. fejezetében foglalt 135. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A tagállamok mentesítik az adó alól a következő ügyleteket:

a) a biztosítási és viszontbiztosítási ügyletek, beleértve az ehhez tartozó biztosítási ügynöki és képviselői szolgáltatásokat;

[…]”

8. E rendelkezés megfelel a 2006. december 31-ig alkalmazandó hatodik irányelv 13. cikke B. része a) pontjának.

2. A biztosításra vonatkozó szabályozás

a) Az első nem-életbiztosítási irányelv

9. Az 1984. december 10-i 84/641/EGK tanácsi irányelvvel [4] módosított, az életbiztosítás körén kívül eső közvetlen biztosítási tevékenység megkezdésére és gyakorlására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1973. július 24-i 73/239/EGK első tanácsi irányelv [5] (a továbbiakban: első nem-életbiztosítási irányelv) melléklete a következőket rögzítette:

„A. A kockázatok biztosítási ágazatok szerinti osztályozása

[…]

18. Segítségnyújtás

4 HL 1984. L 339., 21. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 109. o.

5 HL 1973. L 228., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 14. o.

Segítségnyújtás utazás közben bajba került, otthonuktól vagy állandó tartózkodási helyüktől távol lévő személyek számára.”

b) Az első életbiztosítási irányelv

10. A 2002. március 5-i 2002/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel[6] módosított, a közvetlen életbiztosítási tevékenység megkezdésére és gyakorlására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1979. március 5-i 79/267/EGK első tanácsi irányelv[7] (a továbbiakban: első életbiztosítási irányelv) 1. cikke a következőképpen rendelkezett:

„Ez az irányelv a következőkben meghatározott tevékenységi formákban a tagállamokban letelepedett vagy ott letelepedni kívánó vállalkozások által önállóan végzett közvetlen biztosítási tevékenység megkezdésére és gyakorlására vonatkozik:

1. a következő szerződéses alapú biztosítási fajták:

   a) életbiztosítás […];

   b) életjáradékok;

   c) az életbiztosítással foglalkozó biztosítóintézetek által végzett kiegészítő biztosítás […];

   d) az Írországban és az Egyesült Királyságban létező, fel nem mondható állandó egészségbiztosításként ismert biztosítási fajta.

2. A következő műveletek, amennyiben azok szerződésen alapulnak, és amennyiben a magánbiztosítás felügyeletéért felelős közigazgatási hatóságok felügyelete alá tartoznak, és az érintett országban engedéllyel rendelkeznek:

   […]

   c) a csoportos nyugdíjalapok kezelése, azaz olyan műveletek, amelyek az érintett vállalkozás számára befektetések kezeléséből állnak, különösen olyan testületek tartalékokat képviselő eszközeinek kezeléséből, amelyek elhalálozás vagy túlélés, illetve valamely tevékenységgel való felhagyás, vagy annak korlátozása esetén teljesítenek kifizetéseket;

   d) a c) pontban említett műveletek, amennyiben ezekhez vagy a tőke értékmegőrzésére, vagy egy minimális kamat fizetésére vonatkozó biztosítás kapcsolódik;

[…]” [nem hivatalos fordítás]

11. Az első életbiztosítási irányelv 7. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„Az engedély a biztosítási ágazatok valamelyikére vonatkozik, a biztosítási ágazatok mellékletben szereplő osztályozásának megfelelően. Az engedély a teljes biztosítási ágazatra kiterjed, kivéve, ha a kérelmező csak az adott ágazathoz tartozó kockázatok egy részét kívánja biztosítani.” [nem hivatalos fordítás]

6 HL 2002. L 77., 11. o.

7 HL 1979. L 63., 1. o.

12. Az említett irányelv 8. cikkének (1) bekezdése kimondta, hogy:

A székhely szerinti tagállam megköveteli valamennyi biztosítóintézettől, amelynek részére engedélyt kérnek, hogy:

[…]

b) tevékenységi körüket az ezen irányelvben meghatározott tevékenységekre és a belőlük közvetlenül eredő tevékenységekre korlátozzák, minden egyéb kereskedelmi tevékenység kizárásával". [nem hivatalos fordítás]

13. Ugyanezen irányelv melléklete tartalmazott egy „Biztosítási ágazatok szerinti osztályozás" címet viselő felsorolást, amelynek VII. pontjában „Az 1. cikk (2) bekezdésének c) és d) pontjában említett csoportos nyugdíjalapok kezelése" szerepelt.

14. Az első életbiztosítási irányelvet hatályon kívül helyezte és felváltotta az életbiztosításról szóló, 2002. november 5-i 2002/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[8] (a továbbiakban: 2002/83 irányelv). A 2002/83 irányelv 2. cikke megismételte az első életbiztosítási irányelv 1. cikkében szereplő rendelkezéseket. Az 5. cikk (2) bekezdése az első életbiztosítási irányelv 7. cikke (2) bekezdésének szövegét vette át. A 2002/83 irányelv I. melléklete a „Biztosítási ágazatok szerinti osztályozás" címet viselte, és VII. pontjában „[a] 2. cikk (2) bekezdésének c) és d) pontjában említett csoportos nyugdíjalapok kezelése" szerepelt.

15. A 2002/83/EK irányelvet hatályon kívül helyezte és felváltotta a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló, 2009. november 25-i 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Szolvencia II")[9] (a továbbiakban: „Szolvencia II" irányelv). Ez utóbbi 2. cikkének (3) bekezdése lényegében azonos megfogalmazással átveszi az első életbiztosítási irányelv 1. cikkének tartalmát. A Szolvencia II irányelv 15. cikkének (2) bekezdése a következőként rendelkezik:

„A 14. cikk értelmében az engedély az I. melléklet A. részében vagy a II. mellékletben felsorolt direkt biztosítási ágazatok valamelyikére vonatkozik. Az engedély a teljes biztosítási ágazatra kiterjed, kivéve, ha a kérelmező csak az adott ágazathoz tartozó kockázatok egy részét kívánja biztosítani."

16. A „Szolvencia II" irányelv „Életbiztosítási ágazatok" címet viselő II. mellékletének VII. pontjában „A 2. cikk (3) bekezdése b) pontjának iii. és iv. alpontjában említett csoportos nyugdíjalapok kezelése" szerepel.

B. Az Egyesült Királyság joga

17. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a biztosítótársaságok engedélyezésére irányadó egyesült királysági szabályozás szerint a nyugdíjalap-kezelési szolgáltatásoknak – többek között – a meghatározott ellátást biztosító nyugdíjalapok részére történő nyújtása „biztosítási tevékenységi" ágazatnak minősült, ha azt olyan biztosító végezte, amely egyébként biztosítási tevékenységet végzett. Az engedélyezett egyesült királysági biztosítók tehát az első életbiztosítási irányelv 1. cikke (2) bekezdésének alkalmazásában „a magánbiztosítás felügyeletéért felelős közigazgatási hatóságok felügyelete" alá tartoztak. A biztosítónak nem minősülő társaságoknak nem kellett ilyen engedélyt szerezniük ahhoz, hogy nyugdíjalap-kezelési szolgáltatásokat nyújtsanak – többek között – a meghatározott ellátást biztosító nyugdíjalapok részére. A biztosítónak nem minősülő társaságoknak e szolgáltatások nyújtásához más jogszabály alapján kellett engedélyt szerezniük.

8 HL 2002. L 345., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 6. kötet, 3. o.

9 HL 2009. L 335., 1. o.; helyesbítések: HL 2016. L 319., 68. o.; HL 2017. L 266., 22. o.

18. Ami a nyugdíjalap-kezelési szolgáltatásokat terhelő héát illeti, a Bírósághoz benyújtott iratokból kitűnik, hogy az érintett időszakban az Egyesült Királyság adóhatósága eltérően alkalmazta a héát attól függően, hogy a szolgáltatásokat biztosítók vagy biztosítónak nem minősülő társaságok nyújtották. 2005. január 1-je előtt ez az eltérő kezelés jogszabályi rendelkezésekből következett, amelyek a biztosítási ügyletekre vonatkozó mentességet a biztosítóként engedélyezett szolgáltatókra korlátozták. A kérdést előterjesztő bíróság szerint egy, ezen időpontban hatályba lépett jogszabály-módosítást követően az adóhatóság e mentességet továbbra is a biztosítók által nyújtott nyugdíjalap-kezelési szolgáltatásokra korlátozta,[10] noha ez a korlátozás már nem állt összhangban az Egyesült Királyság jogával.

II. Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

19. A United Biscuits Pension Fund meghatározott ellátást biztosító nyugdíjalap, amelynek tagjai a United Biscuits (UK) munkavállalói. Az alapot a United Biscuits (Pension Trustees) vagyonkezelő irányítja. Korábban, 1989 és 2006 között a nyugdíjrendszer eszközeit a UB Pension Investment Fundba fektették be, amelyet a UB Pension Investments vagyonkezelő irányított.

20. 2014. március 18-án az alapeljárás felperesei mint a nyugdíjalap, illetve a kollektív befektetési alap vagyonkezelői kérték az adóhatóságtól azon összegek visszatérítését, amelyeket nyugdíjalap-kezelési szolgáltatásokért fizetendő díj után különböző befektetéskezelők részére héa formájában megfizettek. A kérelem az 1978. január 1-je és 2013. szeptember 30. közötti időszakra vonatkozott.

21. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy az alapeljárás felperesei részére nyújtott nyugdíjalap-kezelési szolgáltatások a vagyonkezelők befektetéseinek kezelését foglalták magukban. A befektetéskezelők a vagyonkezelőkkel nem szerződtek arra, hogy biztosítási esemény bekövetkezése esetére valamilyen formában kártalanítást nyújtsanak az alapeljárás felperesei részére.

22. Az említett befektetéskezelők között az Insurance Companies Act (a biztosítótársaságokról szóló törvény) alapján biztosítási tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező társaságok (a továbbiakban: biztosítók) és ilyen engedéllyel nem rendelkező, olyan társaságok (a továbbiakban: biztosítónak nem minősülő társaságok) is szerepeltek, amelyek viszont a pénzügyi felügyeleti hatóságoktól engedélyt kaptak a szóban forgó alapkezelési szolgáltatások nyújtására.

23. Az 1978. január 1-je és 2013. szeptember 30. közötti időszakban a meghatározott ellátást biztosító nyugdíjalapoknak nyújtott nyugdíjalap-kezelési szolgáltatások tekintetében az adóhatóság különbséget tett egyrészről a biztosítók által nyújtott szolgáltatások, amelyeket héamentesként kezeltek, és másrészről a biztosítónak nem minősülő társaságok által nyújtott szolgáltatások között, amelyeket nem kezeltek héamentesként.[11]

24. 2017. november 30-i ítéletével a High Court of Justice (England & Wales), Chancery division (felsőbíróság [Anglia és Wales], kancelláriai kollégium, Egyesült Királyság) elutasította az alapeljárás felpereseinek keresetét, és megállapította többek között, hogy a biztosítónak nem minősülő társaságok által nyújtott nyugdíjalap-kezelési szolgáltatások az említett időszakban nem mentesültek a héa alól.

10 A felperesek szerint ez a gyakorlat 2019. április 1-jéig fennállt.

11 A kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy 2005. január 1-je előtt e szolgáltatások eltérő kezelése aszerint, hogy azokat biztosító vagy biztosítónak nem minősülő társaság nyújtja-e, a nemzeti jogszabályokból következett. A jogi szabályozás említett időpontban történt módosítását követően – amely módosítás megszüntette a biztosítási ügyletek mentességének a szolgáltató jogállásán alapuló korlátozását – az eltérő adózás már nem állt összhangban az Egyesült Királyság jogával. Az adóhatóság azonban a gyakorlatban e módosítást követően is tovább alkalmazta ezt a megkülönböztetést.

25. A kérdést előterjesztő bíróság, amelyhez a felperesek ezen ítélet ellen fellebbezést nyújtottak be, felteszi a kérdést, hogy a biztosítónak nem minősülő társaságok által nyújtott nyugdíjalap-kezelési szolgáltatások az uniós jog alapján mentesek-e a héa alól. A kérdést előterjesztő bíróság közli, hogy az elsőfokú bíróság még nem tett ténymegállapítást arra vonatkozóan, hogy a biztosítók és biztosítónak nem minősülő társaságok által nyújtott nyugdíjalap-kezelési szolgáltatások az adósemlegesség elvének esetleges alkalmazása szempontjából azonosak vagy kellően hasonlóak voltak-e.

26. E körülmények között a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [fellebbviteli bíróság {Anglia és Wales}{polgári kollégium}, Egyesült Királyság] úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„A a) biztosítók és/vagy b) biztosítónak nem minősülő társaságok által a [felperesek]nek nyújtott alapkezelési tevékenységekhez hasonló alapkezelési tevékenységek nyújtása a [2006/112 irányelv] 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja (korábban a hatodik irányelv 13. cikke B. részének a) pontja) értelmében vett »biztosítási ügyletnek« minősül-e?”

III. A Bíróság előtti eljárás

27. Az alapeljárás felperesei, az Egyesült Királyság kormánya, valamint az Európai Bizottság írásbeli észrevételeket nyújtott be.

28. A 2019. február 26-i tárgyaláson mindannyian szóbeli észrevételeket terjesztettek elő.

IV. Elemzés

29. A jogvita arra a kérdésre vonatkozik, hogy a hatodik irányelv 13. cikke B. részének a) pontja és a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „biztosítási ügyletnek” minősíthetők-e a nemzeti jogszabályok alapján biztosítási tevékenység végzésére engedéllyel nem rendelkező vagyonkezelők által nyújtott nyugdíjalap-kezelési szolgáltatások, amelyek így héamentességet élveznének. Az érdemi elemzés előtt néhány előzetes megjegyzést kell tenni a jogvita tárgyáról és a szóban forgó rendelkezésekre irányadó elvekről (A. cím). Ezt követően fel kell idézni és meg kell vizsgálni a szóban forgó mentesség hatályára vonatkozóan az ítélkezési gyakorlatban kialakított kritériumokat (B. cím) a héára és a biztosítási irányelvekre vonatkozó rendelkezések kapcsolatának elemzése céljából (C. cím). Végül el kell utasítani az egyenlőség és a semlegesség elveinek a jelen ügyben való alkalmazhatóságát (D. cím).

A. Előzetes megjegyzések

30. Néhány előzetes megjegyzést kell megfogalmazni az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés terjedelmére vonatkozóan (1.), mielőtt felidéznék bizonyos, a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett mentességekkel kapcsolatos megfontolásokat (2.).

1. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés terjedelméről

31. Elsősorban meg kell állapítani, hogy amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, az alapeljárás tárgya az 1978. január 1-je és 2013. szeptember 30. közötti időszakban az alapeljárás felperesei részére nyújtott nyugdíjalap-kezelési szolgáltatások adóztatása.

32. A kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdést tehát mind a hatodik irányelv 13. cikke B. részének a) pontjára, mind pedig a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontjára tekintettel meg kell vizsgálni, amely két rendelkezés kimondja, hogy a „tagállamok mentesítik az adó alól" „a biztosítási és viszontbiztosítási ügyletek[et], beleértve az ehhez tartozó biztosítási ügynöki és képviselői szolgáltatásokat". Igaz, hogy a hatodik irányelv 13. cikke B. részének bevezető fordulata – minden változatában – tartalmaz egy további pontosítást, amely szerint a tagállamok ezt az adómentességet „[a]z egyéb közösségi rendelkezések sérelme nélkül" és „az általuk meghatározott feltételek mellett [alkalmazzák] […] annak érdekében, hogy biztosítsák az ilyen mentességek megfelelő és egyértelmű alkalmazását, valamint, hogy megakadályozzák az adókijátszásokat, az adókikerüléseket és az esetleges visszaéléseket". Márpedig véleményem szerint e pontosítás nem változtatja meg az e rendelkezésben előírt mentesség terjedelmét a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt mentességhez képest, és így nem változtat az alábbi elemzésen. Ennélfogva az alábbi megfontolások mindkét rendelkezésre vonatkoznak. A jelen indítvány olvasatának megkönnyítése érdekében azonban az újabb rendelkezésre, vagyis a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontjára kell hivatkozni.

33. Másodsorban emlékeztetni kell arra, hogy a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja előírja, hogy a tagállamok héamentességet alkalmaznak „a biztosítási és viszontbiztosítási ügyletek[re], beleértve az ehhez tartozó biztosítási ügynöki és közvetítői szolgáltatásokat".

34. Márpedig, mivel egyrészt az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés szövege kifejezetten a „biztosítási ügyletek" fogalmára vonatkozik, másrészt pedig az alapeljárás felperesei mind a kérdést előterjesztő bíróság, mind a Bíróság előtt azt állítják, hogy a nyugdíjalap-kezelési szolgáltatások „biztosítási ügyleteknek" minősülnek, e kérdést a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdése a) pontjának ezen első részére tekintettel kell megvizsgálni. Így a jelen indítvány nem vonatkozik e rendelkezés második részére, amely rögzíti, hogy adómentesek „a biztosítási […] ügyletek[hez] […] tartozó biztosítási ügynöki és képviselői szolgáltatások"[12].

35. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés terjedelmének meghatározását követően fel kell idézni néhány, a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdése a) pontjának első részében szereplő adómentességekkel kapcsolatos megfontolást.

2. A 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdése értelmezésének elveiről

36. Elsősorban az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy a 2006/112 irányelv 135. cikkének (1) bekezdésében foglalt adómentességek esetében az uniós jog önálló fogalmairól van szó, amelyek célja annak elkerülése, hogy a héarendszer alkalmazása tagállamonként eltérjen, és amelyeket a közös héarendszer általános összefüggéseinek keretében kell elhelyezni.[13]

12 A Bíróság a 2003. november 20-i Taksatorringen ítéletének (C-8/01, EU:C:2003:621) 44. pontjában kimondta, hogy a hatodik irányelv 13. cikke B. részének a) pontjában szereplő „biztosítási ügynökök és közvetítők által végzett ügyletekhez tartozó szolgáltatások" kifejezés kizárólag a biztosítóval és a biztosítottal egyaránt kapcsolatban levő szolgáltatók által nyújtott szolgáltatásokra vonatkozik.

13 Lásd többek között: 2015. december 9-i Fiscale Eenheid X ítélet (C-595/13, EU:C:2015:801, 30. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37. Másodsorban emlékeztetni kell arra, hogy a 2006/112 irányelv 135. cikkének (1) bekezdésében hivatkozott adómentességek leírására használt kifejezéseket szigorúan kell értelmezni, mivel ezek kivételt jelentenek a főszabályhoz képest, miszerint az adóalany által ellenszolgáltatás fejében teljesített minden szolgáltatásnyújtás után héát kell fizetni.[14] Ebből következik, hogy amennyiben valamely szolgáltatásnyújtás nem tartozik az ezen irányelvben előírt mentességek hatálya alá, e szolgáltatásnyújtás héaköteles az említett irányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében.[15]

38. Mindazonáltal a fent említett kifejezések értelmezésének összhangban kell állnia a 2006/112 irányelv 135. cikkének (1) bekezdésében foglalt adómentességek által elérni kívánt célokkal, és tiszteletben kell tartania a közös héarendszer lényegéből következő adósemlegesség elvének követelményeit. Az utóbbi elvből az következik, hogy a gazdasági szereplőknek meg kell tudniuk választani azt a szervezeti formát, amely kizárólag gazdasági szempontból a legjobban megfelel a számukra, anélkül hogy felmerülne annak kockázata, hogy a tevékenységük kizárásra kerüljön az e rendelkezés szerinti adómentességből.[16]

B. A 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontjával kapcsolatban az ítélkezési gyakorlatban kialakított kritériumokról

1. A „biztosítási ügyletek” fogalmának hatályáról

39. Ami a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdése a) pontjának tárgyi hatályát illeti, a „biztosítási ügyletek” fogalmának meghatározására irányuló jogalkotási javaslat[17] ellenére e rendelkezés a mai napig nem tartalmaz ilyen meghatározást. Így az említett rendelkezést az annak hátterét képező összefüggések, valamint az irányelv céljai és rendszere fényében kell értelmezni, különös tekintettel az általa előírt adómentességek céljára.[18] Milyen tartalmi elemek alkotják tehát a biztosítási ügyletet? A Bíróság ítélkezési gyakorlatában azóta állandóvá vált[19] meghatározás szerint a biztosítási ügyleteket „az jellemzi, hogy a biztosító előre fizetendő díj ellenében vállalja, hogy a biztosítási esemény bekövetkezése esetén a szerződéskötéskor rögzített szolgáltatást nyújtja a biztosított részére”[20].

14 Lásd többek között: 2010. október 28-i Axa UK ítélet (C-175/09, EU:C:2010:646, 25. pont); 2013. január 17-i Woningstichting Maasdriel ítélet (C-543/11, EU:C:2013:20, 25. pont); 2014. június 12-i Granton Advertising ítélet (C-461/12, EU:C:2014:1745, 25. pont); 2016. március 17-i Aspiro ítélet (C-40/15, EU:C:2016:172, 20. pont); 2017. november 16-i Kozuba Premium Selection ítélet (C-308/16, EU:C:2017:869, 39. és 45. pont); 2018. július 25-i DPAS-ítélet (C-5/17, EU:C:2018:592, 29. pont); 2018. december 19-i Mailat ítélet (C-17/18, EU:C:2018:1038, 37. pont).

15 2019. április 10-i PSM „K” ítélet (C-214/18, EU:C:2019:301, 43. pont).

16 2006. május 4-i Abbey National ítélet (C-169/04, EU:C:2006:289, 68. pont); 2013. március 7-i GfBk-ítélet (C-275/11, EU:C:2013:141, 31. pont).

17 2007-ben a Bizottság a 2006/112 irányelv módosításáról szóló irányelvre vonatkozó javaslatot (COM(2007)747 végleges) terjesztett a Tanács elé, amely pontosította a biztosítási szolgáltatások és a pénzügyi szolgáltatások kezelését. Többek között egy új 135a. cikk beillesztését javasolta, amely fogalommeghatározásokat tartalmazott. A „biztosítást és viszontbiztosítást” úgy határozta meg, mint „olyan kötelezettségvállalás[t], amelynek alapján valaki, fizetés ellenében, valamely biztosítási esemény bekövetkezése esetén – a kötelezettségvállalásban meghatározott – kártérítést vagy vagyoni előnyt nyújt más részére”. A javaslatot a Tanács nem fogadta el, és azt 2016-ban visszavonták.

18 2014. március 13-i ATP PensionService ítélet (C-464/12, EU:C:2014:139, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

19 1999. február 25-i CPP-ítélet (C-349/96, EU:C:1999:93, 17. pont); 2001. március 8-i Skandia ítélet (C-240/99, EU:C:2001:140, 37. pont); 2003. november 20-i Taksatorringen ítélet (C-8/01, EU:C:2003:621, 39. pont); 2006. december 7-i Bizottság kontra Görögország ítélet (C-13/06, EU:C:2006:765, 10. pont); 2009. október 22-i Swiss Re Germany Holding ítélet (C-242/08, EU:C:2009:647, 34. pont); 2013. január 17-i BGŻ Leasing ítélet (C-224/11, EU:C:2013:15, 55. és 58. pont); 2015. július 16-i Mapfre asistencia és Mapfre warranty ítélet (C-584/13, EU:C:2015:488, 28. pont); 2016. március 17-i Aspiro ítélet (C-40/15, EU:C:2016:172, 22. pont).

20 1999. február 25-i CPP-ítélet (C-349/96, EU:C:1999:93, 17. pont); 2003. november 20-i Taksatorringen ítélet (C-8/01, EU:C:2003:621, 39. pont); 2016. március 17-i Aspiro ítélet (C-40/15, EU:C:2016:172, 22. pont).

40. Így *valamely kockázat* visszterhes *vállalása* teszi lehetővé valamely tevékenység „biztosítási ügyletként” való minősítését.[21] Magának a „biztosítási ügyletnek” a lényege abban a tényben rejlik, hogy a biztosított a bizonytalan, de potenciálisan súlyos pénzügyi veszteségek kockázatával szemben egy meghatározott, de korlátozott pénzösszeg megfizetésével védekezik.[22]

41. Ezenkívül a „biztosítási ügyletek” fogalmát szigorúan kell értelmezni. E tekintetben, amint azt Kokott főtanácsnok már megjegyezte, a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja „nem például általánosan *biztosításra vonatkozó* ügyletekre […] vagy *biztosítások kezelésére* […], hanem […] szövege szerint csak a szó szoros értelmében vett biztosítási ügyletekre vonatkozik”.[23] Ezért a Bíróság megállapította, hogy a biztosítási ügyleteket meg kell különböztetni a pénzügyi szolgáltatásoktól, mivel különbség van a 2006/112 irányelvnek a kizárólag a szoros értelemben vett biztosítási ügyletekre vonatkozó 135. cikke (1) bekezdése a) pontja és az ezen irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a meghatározott banki műveletekre „vonatkozó” ügyleteket érintő d) és f) pontjának megfogalmazása között.[24]

42. Egyébiránt a biztosítási ügyletek jellegükből adódóan azzal járnak, hogy szerződéses kapcsolat jön létre a biztosítási szolgáltatás nyújtója, vagyis a biztosító, és a biztosított, azaz azon személy között, amelynek a kockázatait a biztosítás fedezi.[25]

43. Másként fogalmazva, a fent említett ítélkezési gyakorlat értelmében a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt adómentesség nem terjed ki minden ügyletre, hanem kizárólag a biztosítás e konkrét kritériumainak megfelelő ügyletekre.

44. A fent említett ítélkezési gyakorlat szerint minden biztosítási ügylet a következő elemeket tartalmazza: kockázat, biztosítási díj és helytállási szolgáltatás a kockázat bekövetkezése esetén. Másként fogalmazva, a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt adómentesség nem minden ügyletre, hanem kizárólag az e kritériumoknak megfelelő ügyletekre vonatkozik.

45. Ami a személyi hatályt illeti, a Bíróság megállapította, hogy a „biztosítási ügylet” fogalma kellően tág ahhoz, hogy magában foglalja valamely biztosítási fedezet olyan adóalany általi nyújtását, amely maga nem biztosító, de kollektív biztosítás keretében az ügyfelei számára ilyen fedezetet nyújt, olyan biztosító szolgáltatásait használva, amely vállalja a biztosított kockázatot.[26] Valamely társaság formális minősítése tehát nem elegendő annak meghatározásához, hogy tevékenysége a szóban forgó adómentesség hatálya alá tartozik-e, vagy sem.[27] A 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdése a) pontjának alkalmazása szempontjából – a jelen indítvány 40–42. pontjában említett feltételekre tekintettel – a meghatározó az, hogy szerződéses kapcsolat jön létre a biztosítási szolgáltatás nyújtója és a biztosított, tehát azon személy között, akinek kockázatait a biztosítás fedezi, továbbá a szóban forgó tevékenységek tartalma.[28]

21 Kokott főtanácsnok Aspiro ügyre vonatkozó indítványa (C-40/15, EU:C:2015:850, 26. pont).

22 Lásd különösen: 2015. július 16-i Mapfre asistencia és Mapfre warranty ítélet (C-584/13, EU:C:2015:488, 42. pont). Közelebbről a 2009. október 22-i Swiss Re Germany Holding ítéletében (C-242/08, EU:C:2009:647) a Bíróság megállapította, hogy élet-viszontbiztosítási szerződések állományának visszterhes átruházása nem minősül a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett biztosítási ügyletnek, tehát nem tartozik az e rendelkezésben előírt adómentesség hatálya alá.

23 Kokott főtanácsnok Aspiro ügyre vonatkozó indítványa (C-40/15, EU:C:2015:850, 26. pont). Lásd még: 2016. március 17-i Aspiro ítélet (C-40/15, EU:C:2016:172, 29. pont).

24 Lásd ebben az értelemben: 2003. november 20-i Taksatorringen ítélet (C-8/01, EU:C:2003:621, 43. pont).

25 2001. március 8-i Skandia ítélet (C-240/99, EU:C:2001:140) és 2016. március 17-i Aspiro ítélet (C-40/15, EU:C:2016:172, 23. pont).

26 1999. február 25-i CPP-ítélet (C-349/96, EU:C:1999:93, 22. pont); 2003. november 20-i Taksatorringen ítélet (C-8/01, EU:C:2003:621, 40. és 41. pont); 2013. január 17-i BGŻ Leasing ítélet (C-224/11, EU:C:2013:15, 59. pont); 2015. július 16-i Mapfre asistencia és Mapfre warranty ítélet (C-584/13, EU:C:2015:488, 30. pont).

27 A 2016. március 17-i Aspiro ítéletben (C-40/15, EU:C:2016:172) a Bíróságnak azt kellett megvizsgálnia, hogy az olyan tevékenység, amelynek lényege a biztosító nevében és javára történő kárrendezés, a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „biztosítási ügynökök és közvetítők” által végzett tevékenységnek minősülhet-e.

28 Lásd ebben az értelemben: 2016. március 17-i Aspiro ítélet (C-40/15, EU:C:2016:172, 35. és azt követő pontok).

2. Az ítélkezési gyakorlatban kialakított kritériumoknak a jelen ügyre való alkalmazásáról

46. A jelen ügyben – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatra is figyelemmel – úgy tűnik számomra, hogy a felperesek által igénybe vett szolgáltatások nem felelnek meg a jelen indítvány 40–42. pontjában említett kritériumoknak. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben ugyanis az szerepel, hogy a „[felperesek] részére nyújtott […] [nyugdíjalap-]kezelési szolgáltatások a [felperesek] befektetéseinek kezelését foglalják magukban”, és hogy a „befektetéskezelők a [felperesekkel] nem szerződnek arra, hogy biztosítási esemény bekövetkezése esetére valamilyen formában kártalanítást nyújtsanak a [felperesek] részére”. A felperesek a tárgyaláson ezzel kapcsolatban feltett kérdésre megerősítették, hogy nyugdíjalapok kezeléséről van szó.

47. Ebből következik, hogy a vitatott nyugdíjalap-kezelési szolgáltatások nem járnak semmilyen kockázatnak a befektetéskezelők általi visszterhes átvállalásával. Éppen ellenkezőleg, amint azt a Bizottság hangsúlyozza, úgy tűnik, hogy e szolgáltatások a felperesek által tartott pénzügyi eszközök kezeléséből állnak. Márpedig az eszközök kezelése önmagában nem jár valamely kockázat vállalásával, hanem a felperesek által kezelt nyugdíjalap megfelelő működéséhez szükséges külön szolgáltatásnak minősül. Egyébiránt az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy az alapeljárás felperesei semmilyen biztosítási szerződéses jogviszonyt nem tartanak fenn a nyugdíjalap kedvezményezettjeivel. Noha fennállnak jogviszonyok a vagyonkezelők és a befektetéskezelők között, amelyek kétségkívül fontosak lehetnek a vállalati nyugdíjrendszerek javára végzett műveletek elvégzéséhez, a vagyonkezelők által végzett tevékenységek önmagukban nem minősülnek a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett adómentes biztosítási ügyleteknek.

48. Következésképpen, amint az az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, a befektetéskezelők nem szerződtek a vagyonkezelőkkel arra, hogy biztosítási esemény bekövetkezése esetére valamilyen formában kártalanítást nyújtsanak az utóbbiak részére, így a vitatott nyugdíjalap-kezelési szolgáltatások nem járnak semmilyen kockázatnak a befektetéskezelők általi visszterhes átvállalásával. Ebből következik, hogy az ilyen tevékenység nem tartozik a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „biztosítási ügyletek” körébe, amit az elé terjesztett ténybeli és jogi elemek alapján a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

49. Ezenkívül a kérdést előterjesztő bíróság jelzi, hogy az alapügy tárgyát képező, meghatározott ellátást biztosító vállalati magánnyugdíjrendszer „a Bíróság által a Wheels Common Investment Fund Trustees Ltd és társai ügyben[29] […] megvizsgálthoz hasonló”. Ebben az ítéletben a Bíróság megállapította, hogy a nyugdíjalap-kezelési szolgáltatások nem mentesülnek a héa alól a hatodik irányelv 13. cikke B. része d) pontjának 6. alpontja és a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének g) pontja értelmében vett „befektetési alapok kezelése[ként]”. Márpedig az említett ügyben semmilyen kérdés nem merült fel a jelen ügy tárgyát képező „biztosítási ügyleteket” megillető mentesség alkalmazását illetően. Ebből következik, hogy bár ezen ítélet lehetővé teszi a szóban forgó foglalkoztatói nyugdíjrendszer megértését, a jelen ügy szempontjából nem szolgálhat hivatkozási alapként.

50. Következésképpen a befektetéskezelők által nyújtott szóban forgó szolgáltatások nem tartoznak a „biztosítási ügyletek” Bíróság által eddig kidolgozott meghatározásának hatálya alá.

29 2013. március 7-i ítélet (C-424/11, EU:C:2013:144).

C. A 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja és a biztosítási irányelvek közötti kapcsolatról

51. Az alapeljárás felperesei nem vitatják, hogy az alapkezelési ügyletek nem felelnek meg a „biztosítási ügylet” fogalmára vonatkozóan a jelen indítvány 39–44. pontjában felidézett, az ítélkezési gyakorlatban kialakított kritériumoknak. Mindazonáltal úgy vélik, hogy mivel e fogalmat a különböző uniós jogi eszközökben egységesen kell értelmezni, azt ugyanúgy kell értelmezni a 2006/112 irányelv keretében, mint az első életbiztosítási irányelv keretében, amelyet a 2002/83 irányelv és a „Szolvencia II” irányelv (a továbbiakban együttesen: biztosítási irányelvek) követett. A „biztosítás” szónak az uniós jogban *sui generis* jelentése van, amely különbözik a kockázatok fedezésének nemzeti jogi fogalmától, és így önálló fogalomnak minősül. E fogalmat tehát ezen biztosítási irányelvekre tekintettel kell értelmezni.

52. Az alapeljárás felperesei megjegyzik többek között, hogy az életbiztosítási irányelvek kifejezetten szabályozzák a nyugdíjalapok befektetéseinek és eszközeinek kezelésére irányuló ügyleteket, és azokat biztosítási ágazatként jellemzik. Ennélfogva úgy vélik, hogy az alapügyben szóban forgó tevékenységeket a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „biztosítási ügyletekként” kell elemezni, és azok ekként adómentesek. Érvelésüket a CPP-ítélet[30] 18. pontjára alapozzák, ahol a Bíróság megállapította, hogy „semmi nem indokolja a »biztosítás« kifejezés eltérő értelmezését attól függően, hogy az [az első életbiztosítási] irányelv vagy a hatodik irányelv szövegében szerepel”.

53. Következésképpen a jelen ügy szempontjából meg kell vizsgálni, hogy a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „biztosítási ügylet” fogalmának meghatározása kiterjeszthető-e a felperesek által javasolt módon.

1. A 2006/112 irányelv és a biztosítási irányelvek közötti kereszthivatkozás hiányáról

54. Kiindulásként megállapítom, hogy a biztosítási irányelvekben vagy a 2006/112 irányelvben szereplő egyetlen rendelkezés sem jelzi kifejezetten, hogy a „biztosítási ügylet” fogalmának e két szabályozás keretében közös jelentést kell tulajdonítani. Az ítélkezési gyakorlatban vannak nyomai annak, hogy a másodlagos jog két normájának bizonyos közös fogalmai között állhat fenn átfedés. A Bíróság többek között a CPP-ítéletében, amely ezt az ítélkezési gyakorlatot megalapozta, megállapította, hogy „semmi nem indokolja a »biztosítás« kifejezés eltérő értelmezését attól függően, hogy az [az első nem-életbiztosítási] irányelv vagy a hatodik irányelv szövegében szerepel”,[31] amely folytán a szóban forgó szolgáltatás az első nem-életbiztosítási irányelv mellékletében felsorolt biztosítási tevékenységekből is *állhat*. Ezenkívül a Bíróság a Skandia ítéletében[32] kiterjesztette e megfogalmazás hatókörét, és nemcsak az első nem-életbiztosítási irányelvre, hanem a biztosítási irányelvekre is hivatkozott.[33] Ennélfogva a jelen ügyben anélkül, hogy vita állna fenn a tekintetben, hogy a nyugdíjalapok befektetéseinek és eszközeinek kezelésére irányuló ügyletek a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett és az állandó ítélkezési gyakorlatban értelmezett „biztosítási ügylet” fogalma alá tartoznak-e, a Bíróságnak azt kell eldöntenie, hogy e fogalomnak ugyanazt kell-e jelentenie, mint amely a biztosítási irányelvekben szerepel, amely folytán a valamely társaság nyugdíjrendszerének kezelésére szolgáló befektetéskezelési szolgáltatások az ezen cikk értelmében vett említett fogalom körébe tartoznának.

30 1999. február 25-i ítélet (C-349/96, EU:C:1999:93).

31 1999. február 25-i ítélet (C-349/96, EU:C:1999:93, 18. pont).

32 2001. március 8-i ítélet (C-240/99, EU:C:2001:140).

33 2001. március 8-i ítélet (C-240/99, EU:C:2001:140, 30. pont).

55. E tekintetben az erre vonatkozó kifejezett pontosítás hiányában meg kell jegyezni, hogy „[m]egfelel […] a Bíróság ítélkezési gyakorlatának, ha a [2006/112] irányelv egyes fogalmainak értelmezése során az adójogon kívüli releváns [uniós] jogi rendelkezéseket veszünk figyelembe, amennyiben azok egybevágó *célokat* követnek”[34]. Ezért meg kell vizsgálni egyrészt azokat az okokat, amelyek miatt a befektetéskezelési ügyletek a biztosítási irányelvek hatálya alá tartoznak, másrészt pedig a 2006/112 irányelv értelmében vett biztosítási ügyletek héamentességének célját és funkcióját.

2. A befektetéskezelési ügyletek biztosítási irányelvek hatálya alá vonásának okairól

56. A felperesek hangsúlyozzák, hogy az első életbiztosítási irányelvnek, amely a hosszú távú biztosítási tevékenységre vonatkozó rendszert hoz létre, az 1. cikke (2) bekezdésének c) pontja értelmében a hatálya alá tartozik a „csoportos nyugdíjalapok kezelése”. Ehhez hasonlóan „biztosításként” az irányelv hatálya alá tartoznak az „életbiztosítás” (az ezen irányelv 1. cikke (1) bekezdésének a) pontja és mellékletének I. pontja), az „életjáradékok” (az említett irányelv 1. cikke (1) bekezdésének b) pontja és mellékletének I. pontja) és a tontinák (az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontja). Márpedig e tevékenységek egyike sem tartozna a jelen indítvány 40–44. pontjában említett ítélkezési gyakorlat „hagyományos” fogalommeghatározása alá.

57. E tekintetben előzetesen meg kell jegyezni, hogy a „csoportos nyugdíjalapok kezelése” fogalmának meghatározása nem bízható az egyes tagállamok mérlegelésére, mivel sem az első életbiztosítási irányelv 1. cikke (2) bekezdésének c) pontja, sem annak melléklete, sem pedig a 2002/83 irányelv vagy a „Szolvencia II” irányelv bármely megfelelő rendelkezése nem utal vissza a tagállamok jogára e fogalom meghatározása tekintetében. Márpedig a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből az következik, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést az egész Európai Unióban önállóan és egységesen kell értelmezni, figyelembe véve nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, illetve annak a szabályozásnak a céljait, amelynek az a részét képezi.[35]

58. Ami elsősorban az első életbiztosítási irányelv szövegét illeti, ezen irányelv 1. cikke (2) bekezdésének c) pontjának megfogalmazásából kitűnik, hogy különbséget kell tenni egyrészről az e cikk (1) bekezdésében említett „biztosítások”,[36] és másrészről az említett cikk (2) bekezdésében foglalt „műveletek” között.[37] Még ha az előbbiek a kifejezés szokásos értelmében biztosítási tevékenységnek minősülnek is, az utóbbiak e biztosítási tevékenységekhez közel álló és azokhoz szorosan kapcsolódó tevékenységek. Olyan kiegészítő műveletekről van tehát szó, amelyek az első életbiztosítási irányelv és az annak helyébe lépő jogszabályok hatálya alá tartoznak, anélkül, hogy szoros értelemben vett biztosítási tevékenységnek minősülnének.

59. Egyébiránt megjegyzem, hogy a „biztosítások” és a „műveletek” közötti e kettősség az első életbiztosítási irányelv 8. cikke (1) bekezdése b) pontjából – annak valamennyi változatából – következik, amely rögzíti, hogy az engedélyköteles társaságok „tevékenységi körük[et] az ezen irányelvben meghatározott tevékenységekre és a belőlük közvetlenül eredő tevékenységekre […] korlátoz[zák]”. A „biztosítások” és a „műveletek” közötti különbségtételt a 2002/83 irányelv és a „Szolvencia II” irányelv[38] is fenntartja, amelyek a „csoportos nyugdíjalapok kezelés[ének]” fogalmára az

34 Kokott főtanácsnok TNT Post UK ügyre vonatkozó indítványa (C-357/07, EU:C:2009:7, 50. pont). Kiemelés tőlem. Ebben az időszakban a hatodik irányelvre hivatkoztak.

35 2014. szeptember 4-i Vnuk ítélet (C-162/13, EU:C:2014:2146, 42. pont).

36 Az életbiztosításról, az életjáradékokról, az életbiztosítással foglalkozó biztosítóintézetek által végzett kiegészítő biztosításról, valamint az Írországban és az Egyesült Királyságban létező, fel nem mondható állandó egészségbiztosításként ismert biztosítási fajtáról van szó. Megjegyzem, hogy ezen ágak mindegyikét maga az irányelv „biztosításnak” minősíti.

37 Az irányelv a tontinákat, a biztosításmatematikai számításokra épülő tőkésítési műveleteket, a csoportos nyugdíjalapok kezelését, valamint a biztosítóintézetek által végzett olyan műveleteket jelöli meg, amelyeket a francia Code des assurances IV. könyve 4. címének 1. fejezete említ.

38 Lásd a „Szolvencia II” irányelv 2. cikke (3) bekezdésének b) és c) pontját.

előző pontban említett „műveletként” hivatkoznak.[39] Az említett kettősség az oka annak is, hogy az alapeljárás felperesei által hivatkozott González Alonso ítélet[40] megállapításai nem alkalmazhatók a jelen ügyre. Ez az ítélet ugyanis életbiztosítási szerződésekre vonatkozott, amelyek életbiztosításként az első életbiztosítási irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának, valamint melléklete III. pontjának hatálya alá tartozhattak,[41] míg a jelen ügyben a felperesek az e cikk (2) bekezdésében említett műveletre támaszkodnak.

60. Ami egyébiránt a felpereseknek az első életbiztosítási irányelv mellékletével összefüggésben értelmezett 7. cikke (2) bekezdésének szövegére alapított érvét illeti, azon nyelvi változatok összehasonlító vizsgálatából, amelyeken ezt az irányelvet elfogadták,[42] kitűnik, hogy az alapkezelést csak a dán és az angol változat írja le „biztosítási ágazatként”.[43] Ezzel szemben az említett irányelv e 7. cikkének (2) bekezdése és mellékletének címe a német, francia, olasz és holland nyelvi változatban csupán tevékenységi „ágazatokra” hivatkozik,[44] ami arra enged következtetni, hogy az e melléklet VII. pontjában szereplő „csoportos nyugdíjalapok kezelése” tevékenységi ágazatot jelent, nem pedig biztosítási ágazatot.[45] Márpedig elismerem, hogy amennyiben az említett 7. cikk (2) bekezdésének első albekezdése említést tesz annak lehetőségéről, hogy a kérelmezők az engedélyt „csak az adott ágazathoz tartozó kockázatok egy részé[nek] […] biztosít[ására]” vonatkozóan kérjék, úgy tűnik, hogy biztosítási ágazatra utal. Ebből azonban nem lehet arra következtetni, hogy ugyanezen 7. cikk (2) bekezdése valamennyi érintett tevékenységet „biztosítási tevékenységnek” minősíti. Éppen ellenkezőleg, amint azt a Bizottság hangsúlyozta, a „kockázatokra” való hivatkozás pontosan azt jelzi, hogy a kockázatok biztosítása az, ami különösen biztosítási tevékenységnek minősül. Ebből véleményem szerint az következik, hogy az első életbiztosítási irányelv mellékletével összefüggésben értelmezett 7. cikke (2) bekezdésének szövegére alapított érv nem releváns.

61. Mindenesetre az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely uniós szöveg egyes nyelvi változatai közötti eltérés esetén a szóban forgó rendelkezést azon szabályozás általános rendszerére és céljára tekintettel kell értelmezni, amelynek az a részét képezi.[46]

62. Így, ami másodsorban a biztosításra vonatkozó uniós szabályozás általános rendszerét és célját illeti, számomra úgy tűnik, hogy a „csoportos nyugdíjalapok kezelése” vagy a „művelet” fogalmát egyrészt az első életbiztosítási irányelv első preambulumbekezdésében szereplő, a tagállamok életbiztosításra vonatkozó jogszabályainak összehangolására irányuló célkitűzésre, másrészt az ezen irányelv második és ötödik preambulumbekezdésében megfogalmazott, az „engedélyköteles tevékenységek meghatározás[a]” érdekében tevékenységi ágazatok szerinti osztályozás kialakítására és az „engedély kiadás[a] vagy visszavonás[a] feltételei[nek] meg[határozására]” irányuló célkitűzésekre tekintettel kell értelmezni. Véleményem szerint mindezeket a célkitűzéseket az említett irányelv 1. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben kell értelmezni, amely előírja, hogy az e rendelkezésben említett műveletek csak akkor tartoznak ugyanezen irányelv hatálya alá, ha a felsorolt tevékenységek „a magánbiztosítás felügyeletéért felelős közigazgatási hatóságok felügyelete alá tartoznak”[47]. E megfogalmazás egyértelműen tudatos alkalmazása nem tekinthető irrelevánsnak. Ez a kifejezés ugyanis

39 Lásd a 2002/83 irányelv 2. cikkének (2) bekezdését és a „Szolvencia II” irányelv 2. cikke (3) bekezdése b) pontjának iii. alpontját.

40 2012. március 1-jei González Alonso ítélet (C-166/11, EU:C:2012:119).

41 Lásd különösen ezen ítélet 29. és 30. pontját.

42 A következő nyelvekről van szó: dán, német, angol, francia, olasz és holland.

43 Az első életbiztosítási irányelv 7. cikkének (2) bekezdése dán nyelven „forsikringsklasse”-re, angolul pedig „class of insurance”-re hivatkozik. Ezen irányelv mellékletének címe „Inddeling efter Klasse”, illetve „Classes of Insurance”.

44 Az első életbiztosítási irányelv 7. cikkének (2) bekezdése és melléklete ugyanis németül „Einteilung nach Zweigen”-re, franciául „Classification par branche”-ra, olaszul „Classificazione per ramo”-ra és hollandul „Indeling per branche”-ra hivatkozik.

45 A „biztosítási ágazatok” felsorolását az első életbiztosítási irányelvet követő irányelvek is fenntartják (lásd a 2002/83 irányelv I. mellékletének VII. pontját, valamint a „Szolvencia II” irányelv II. mellékletének VII. pontját).

46 Lásd ebben az értelemben: 2006. november 23-i ZVK-ítélet (C-300/05, EU:C:2006:735, 16. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2013. október 24-i Haasová ítélet (C-22/12, EU:C:2013:692, 48. pont); 2013. október 24-i Drozdovs ítélet (C-277/12, EU:C:2013:685, 39. pont).

47 Ami az első életbiztosítási irányelv helyébe lépő jogszabályokat illeti, ott „amennyiben a magánbiztosítás felügyeletéért felelős közigazgatási hatóságok felügyelete alá tartoznak” (a 2002/83 irányelv 2. cikkének (2) bekezdése), illetve „amennyiben a magánbiztosítás felügyeletéért felelős hatóságok felügyelete alá tartoznak” (a „Szolvencia II” irányelv 2. cikke (3) bekezdésének b) pontja) szerepel.

azt jelenti, hogy az első életbiztosítási irányelv csak az e hatóságok által engedélyezett műveletekre terjed ki. Ebből következik, hogy a fent említett célkitűzések elérése érdekében ezen irányelv, amely összehangoló irányelv, kiterjed mind az életbiztosítási társaságok számára alapvető fontosságú életbiztosítási tevékenységekre, mind a kiegészítő műveletekre, amelyek nem minősülnek szigorú értelemben vett biztosítási tevékenységnek.

63. Ennélfogva közbenső következtetésként megállapítható, hogy az a körülmény, hogy egy olyan művelet, mint a csoportos nyugdíjalapok kezelése, szerepel az első életbiztosítási irányelvben és az azt felváltó jogszabályokban, nem jelenti azt, hogy az a biztosításra vonatkozó uniós szabályozás értelmében vett életbiztosítási tevékenységnek minősül.

3. A 2006/112 irányelv értelmében vett biztosítási ügyletek héamentességének célja

64. Amint azt Poiares Maduro főtanácsnok [48] és Mengozzi főtanácsnok [49] már hangsúlyozta, a „biztosítási és viszontbiztosítási ügyletek” 2006/112 irányelv 135. cikke szerinti adómentességének sem ezen irányelv, sem pedig az ezt megelőző hatodik irányelv összefüggésében nincs kifejezett vagy nyilvánvaló indoka. Álláspontjuk szerint a jogalkotó azon döntése, hogy mentesíti az ilyen ügyleteket, egyrészt társadalmi és politikai jellegű indokokon, másrészt adminisztratív megfontolásokon alapult. [50]

65. Elsősorban, ami e társadalmi és politikai jellegű indokokat illeti, elegendő megállapítani, hogy a 2006/112 irányelv 401. cikke (és korábban a hatodik irányelv 33. cikke) általában megengedi, hogy a tagállamok a „biztosítási szerződésekre […] vonatkozó adókat […] tartsanak fenn vagy vezessenek be”. A Bíróság a kettős adóztatás – vagyis ugyanazon ügyletek héával, valamint a biztosítási szerződésekre vonatkozó adókkal történő adóztatása – e feltételezését figyelembe véve állapította meg a CPP-ítéletében, hogy ha „a végső fogyasztót nemcsak ez utóbbi adó, hanem a kollektív biztosítások esetében héa is terhel[né]”, ez „az eredmény ellentétes lenne az ezen irányelv [135. cikke (1) bekezdésének a) pontjában] előírt mentesség céljával”. [51] Amint azt a Bizottság a tárgyaláson a hatodik irányelv előkészítő munkálataira támaszkodva kifejtette, bár igaz, hogy a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdése a) pontjának és 401. cikkének keletkezése közvetlenül nem függ össze egymással, az első rendelkezés mégis a második következménye. A biztosítási ügyletek és az ezekhez tartozó biztosítási ügynöki és képviselői szolgáltatások adómentessége ezért a végfogyasztót sújtó kettős adóztatás ezen esetekben történő elkerülését szolgálja. [52]

66. Másodsorban, ami az adminisztratív nehézségekkel kapcsolatos megfontolásokat illeti, amint azt a Bizottság a jelen ügyben előterjesztett írásbeli észrevételeiben és Fennelly főtanácsnok a CPP-ügyben [53] megjegyezte, nehéz minden egyes biztosításidíj-fizetés tekintetében előre meghatározni az adóköteles összeget, pedig ez a jelenlegi héarendszer alkalmazásához szükséges. [54] Amint azt a Bizottság a tárgyaláson kifejtette, ez a szóban forgó adómentesség létezésének indoka.

48 Poiares Maduro főtanácsnok Arthur Andersen ügyre vonatkozó indítványa (C-472/03, EU:C:2005:8, 13. pont).

49 Mengozzi főtanácsnok Swiss Re Germany Holding ügyre vonatkozó indítványa (C-242/08, EU:C:2009:300, 25. pont).

50 Poiares Maduro főtanácsnok 2005. március 3-i Arthur Andersen ítélet (C-472/03, EU:C:2005:135, 13. pont) alapjául szolgáló ügyben 2005. június 12-én ismertetett indítványa; Mengozzi főtanácsnok Swiss Re Germany Holding ügyre vonatkozó indítványa (C-242/08, EU:C:2009:300, 25. pont).

51 1999. február 25-i ítélet (C-349/96, EU:C:1999:93, 23. pont).

52 Kokott főtanácsnok Aspiro ügyre vonatkozó indítványa (C-40/15, EU:C:2015:850, 39. pont).

53 Fennelly főtanácsnok CPP-ügyre vonatkozó indítványa (C-349/96, EU:C:1998:281, 26. pont).

54 Amint azt a Bizottság ugyanis az észrevételei 30. pontjában kifejti, a biztosított által fizetett biztosítási díj két elemből tevődik össze: egyrészről a biztosító által nyújtott szolgáltatás ellenértékéből, másrészről pedig azon tőketartalékhoz való hozzájárulásból, amelyet később befektetnek és a kockázatok bekövetkezésekor azok fedezésére felhasználnak, e hozzájárulást azonban nem valamely szolgáltatás ellenében fizetik, az tehát nem lehet héaköteles. A Bizottság elismeri, hogy a befizetett biztosítási díjak teljes összege elemezhető és feloszthtató az említett két elem szerint, azonban erre általában csak utólag kerülhet sor. Így az adóköteles összeg nem határozható meg előre minden egyes biztosításidíj-fizetés tekintetében, ami pedig a jelenlegi héarendszer alkalmazásához szükséges.

67. A szóban forgó adómentesség célkitűzéseit illetően egyetértek Poiares Maduro főtanácsnok és Mengozzi főtanácsnok fent említett álláspontjával. Az alapügyben ellenben úgy tűnik, hogy a szóban forgó vagyonkezelők által folytatott tevékenységeket – amint azt a jelen indítvány 46–48. pontjában már megállapítottam – nem biztosítási szerződés keretében végzik, és azok biztosítási díjnak megfelelő összeget sem eredményeznek. Ily módon úgy tűnik, hogy az alapeljárás felperesei viselik az abból eredő héa terhét, amely a kezelési szolgáltatások jellegére tekintettel egyébiránt számszerűsíthető.

68. Mindenesetre általánosabban, a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt adómentesség e kettős célja különbözik a biztosítási irányelveknek a jelen indítvány 62–66. pontjában kifejtett céljaitól, amelyek arra irányulnak, hogy összehangolják a tagállamok életbiztosítási tevékenységekre vonatkozó jogszabályait, valamint tevékenységi ágazatok szerinti osztályozást állapítsanak meg az engedélyköteles tevékenységek, továbbá az engedély feltételeinek meghatározása érdekében. E tekintetben, bár a biztosítási irányelvek a tulajdonképpeni biztosítási tevékenységekre és a – befektetési tevékenységhez hasonló – kiegészítő tevékenységekre vonatkoznak, a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja csak a szó szoros értelmében vett biztosítási tevékenységre vonatkozik abban az értelemben, hogy az ilyen tevékenység kizárólag a kockázatok szerződés keretében történő vállalásával jár. Egyébiránt a befektetéskezelési ügyletek csak annyiban tartoznak a biztosítási irányelvek hatálya alá, amennyiben azokat engedéllyel rendelkező biztosító végzi, ami úgy tűnik, hogy az alapügyben nem áll fenn. Márpedig ami a héarendszert illeti, úgy tűnik, hogy az adóalany minősége, vagyis az, hogy a szóban forgó ügyletet biztosító vagy biztosítónak nem minősülő társaság végezte-e, nem befolyásolja az adómentességben való részesülést.

69. Ezenkívül a gyakorlati jellegű érvek olyan értelmezés mellett szólnak, amely megkülönbözteti a biztosítási irányelvek értelmében vett befektetéskezelési ügyleteket és a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett biztosítási ügyleteket. Az előbbiek ugyanis csak akkor tartoznak a biztosítási irányelvek hatálya alá, ha valamely tagállam úgy dönt, hogy azokat ugyanúgy szabályozza, mint a biztosítási ügyleteket. Ez azt jelenti, hogy ha a felperesek érveinek logikáját végigvisszük, a „biztosítás” kifejezés héa szempontjából vett jelentése – a 2006/112 irányelv egységes alkalmazásának elvével ellentétben – tagállamonként eltérő lehetne.

70. Következésképpen a biztosítási irányelvek és a 2006/112 irányelv által követett eltérő célkitűzéseket figyelembe véve eltérő az ezekben szereplő fogalmak tartalma. Semmi nem indokolja az adómentesség kiterjesztését a – biztosítási szolgáltatásokkal összefüggésben és azokkal együttesen szabályozott – kiegészítő szolgáltatásokra. Véleményem szerint ennek a következtetésnek nem mond ellent a Bíróság ítélkezési gyakorlata.

4. A CPP-ítéletből és a Skandia ítéletből eredő ítélkezési gyakorlat relevanciájáról

71. Igaz, hogy a Bíróság a CPP-ítéletben [55] és a Skandia ítéletben [56] pontosította, hogy semmi nem indokolja a „biztosítás” kifejezés eltérő értelmezését attól függően, hogy az a biztosítási irányelvek vagy a hatodik irányelv szövegében szerepel. Bár e bekezdés gyors olvasata arra engedhet következtetni, hogy a „biztosítás” kifejezésnek ugyanazt a jelentést kell tulajdonítani, akár a biztosítási irányelvekről, akár a héairányelvekről legyen szó, az alaposabb vizsgálat nem teszi lehetővé ezt az értelmezést.

72. E tekintetben először is, ami a CPP-ítélet [57] 18. pontjában szereplő megfontolást illeti, azt az összefüggéseiben kell elhelyezni. Ebben az ügyben a Bíróságnak azt kellett meghatároznia, hogy a Card Protection Plan Ltd (CPP) által biztosított hitelkártya-védelmi terv részét képező különböző szolgáltatások a hatodik irányelv 13. cikke B. részének a) pontjában előírt adómentesség hatálya alá tartoznak-e, és így ekként részben vagy egészben adómentességben részesülhetnek-e. E 18. pont

55 1999. február 25-i CPP-ítélet (C-349/96, EU:C:1999:93, 18. pont).

56 2001. március 8-i Skandia ítélet (C-240/99, EU:C:2001:140, 30. pont).

57 1999. február 25-i ítélet (C-349/96, EU:C:1999:93).

kifejezetten arra a kérdésre vonatkozott, hogy valamely „biztosítás” kárigény esetére pénzbeli kártalanítás helyett előírhat-e természetbeni szolgáltatásokat. Erre az összefüggésre tekintettel a Bíróság az első nem-életbiztosítási irányelvre hivatkozva pontosította, hogy nem elengedhetetlen, hogy a biztosító által kárigény esetén nyújtani vállalt szolgáltatás pénzösszeg fizetéséből álljon, mivel e szolgáltatás állhat az ezen irányelv mellékletében megjelölt, akár pénzbeli, akár természetbeni segítségnyújtási tevékenységekből is. Számomra úgy tűnik, hogy ezzel a Bíróság nem az ezen ítélet 17. pontjában kifejtett meghatározást kívánta árnyalni, amely szerint „a biztosítási ügyletekre az általánosan elfogadott fogalom szerint az jellemző, hogy a biztosító előre fizetendő díj ellenében vállalja, hogy a biztosítási esemény bekövetkezése esetén a szerződéskötéskor rögzített szolgáltatást nyújtja a biztosított részére”. Következésképpen, amennyiben a CPP-ítélet[58] 18. pontját teljes egészében és az azt megelőző ponttal együttesen értelmezzük, úgy tűnik, hogy az nem kívánja megkérdőjelezni ezt a meghatározást, és nem is utal arra, hogy a 2006/112 irányelvben és a biztosítási irányelvekben szereplő közös kifejezések minden esetben pontosan azonos tartalommal rendelkeznének.

73. A CPP-ítélet[59] 18. pontjában a Bíróság elismerte, hogy bizonyos esetekben intertextuális értelmezéssel élhet, amely folytán a különböző irányelvekben használt fogalmak azonos jelentést kaphatnak. Ezt az értelmezési módszert mindazonáltal egyrészről csak akkor lehet alkalmazni, ha a szóban forgó irányelvek közös célkitűzéseket követnek, a jelen ügyben azonban – amint az a jelen indítvány 66–70. pontjából kitűnik – nyilvánvalóan nem erről van szó. Másrészről ezen ítélet 18. pontjából egyáltalán nem következik, hogy a Bíróság úgy ítéli meg, hogy az első életbiztosítási irányelvben és a helyébe lépő jogszabályokban említett valamennyi tevékenység vagy ügylet a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt adómentesség hatálya alá tartozna. Épp ellenkezőleg, a CPP-ítélet[60] 18. pontja kifejezetten az első nem-életbiztosítási irányelvre hivatkozott. Márpedig meg kell állapítani, hogy ez az irányelv nem terjedt ki a befektetési ügyletekhez hasonló kiegészítő ügyletekre, így nem merült fel (a szokásos értelemben vett) biztosítástól eltérő tevékenységek irányelv hatálya alá tartozásának kérdése. Ennélfogva e 18. pont hatókörét nem lehet kiterjeszteni a más irányelvekben szereplő fogalmakra.

74. Másodszor, ami a Skandia ítéletet[61] illeti, a Bíróságot annak eldöntésére kérték fel, hogy a hatodik irányelv 13. cikke B. részének a) pontja szerinti biztosítási ügyletnek minősül-e valamely biztosítótársaság arra vonatkozó kötelezettségvállalása, hogy a piaci árak alapján számított díjazás ellenében egy másik biztosítótársaság – 100%-os tulajdonában lévő leányvállalata – tevékenységeit gyakorolja, amely utóbbi továbbra is saját nevében kötött biztosítási szerződéseket. A Bíróság ezen ítélet 31. pontjában többek között pontosította, hogy nem feltétlenül biztosítási tevékenység minden olyan tevékenység, amelyet egy biztosítótársaság végez. Számomra úgy tűnik, hogy ebből az következik, hogy még ha feltételezzük is, hogy valamely tevékenység a biztosítási irányelv hatálya alá tartozik, e tevékenység nem tartozik automatikusan az ezen irányelvek értelmében vett „biztosítási tevékenység” fogalma alá.

75. Harmadszor, a Bíróság egyetlen ítélete sem vonta kétségbe a „biztosítási ügylet” CPP-ítéletben[62] kialakított és a jelen indítvány 39. pontjában felidézett állandó meghatározását, sem a biztosítási irányelvekre, sem más szövegekre való hivatkozással. Ellenkezőleg, a Bíróság a Skandia ítélet[63] 40. és 41. pontjában a biztosítási ügylet meghatározására vonatkozóan az ezen CPP-ítéletben kialakított kritériumokat alkalmazta, hangsúlyozva, hogy egy biztosítási ügylet jellegéből adódóan azzal jár, hogy szerződéses kapcsolat jön létre a biztosítási szolgáltatás nyújtója, és a biztosított, azaz azon személy

58 1999. február 25-i ítélet (C-349/96, EU:C:1999:93).

59 1999. február 25-i ítélet (C-349/96, EU:C:1999:93).

60 1999. február 25-i ítélet (C-349/96, EU:C:1999:93).

61 2001. március 8-i ítélet (C-240/99, EU:C:2001:140).

62 1999. február 25-i ítélet (C-349/96, EU:C:1999:93).

63 2001. március 8-i Skandia ítélet (C-240/99, EU:C:2001:140).

között, amelynek a kockázatait a biztosítás fedezi. Ily módon, abban az esetben, ha egy biztosító – a biztosítási tevékenységből eredő kártérítési kockázat átvállalásának kivételével – egy másik biztosító valamennyi funkcióját ellátja, a szóban forgó ügyletek a héamentesség alkalmazása szempontjából nem minősülnek biztosítási ügyleteknek.

D. Az egyenlőség és a semlegesség elvéről

76. Végül pontosítani kell, hogy a szóban forgó fogalmak külön értelmezése nem ellentétes az egyenlő bánásmód vagy az adósemlegesség elvével, amelyek különös jelentőséggel bírnak a Bíróság ítélkezési gyakorlatában.

77. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az adósemlegesség elvével ellentétes, ha a hasonló és ily módon egymással versenyző szolgáltatásokat a héa szempontjából eltérően kezelik.[64] Ebből a szempontból emlékeztetni kell arra, hogy az adósemlegesség elve az egyenlő bánásmód elvének egyik különös kifejeződése a másodlagos uniós jog szintjén és az adózás különös területén.[65]

78. A „semlegesség” fogalma ez utóbbi értelemben releváns a jelen ügyben, mivel az alapeljárás felperesei arra hivatkoznak, hogy mind a biztosítók, mind a biztosítónak nem minősülő társaságok által nyújtott nyugdíjalap-kezelési szolgáltatásokat azonos módon kell kezelni, mivel a szolgáltatások azonosak.

79. Márpedig ez az érvelés azon a téves előfeltevésen alapul, amely szerint egy biztosító által nyújtott valamennyi szolgáltatás automatikusan a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt adómentesség hatálya alá tartozik. A biztosítási és viszontbiztosítási ügyletektől eltérő ügyletek ugyanis nem tartoznak ezen adómentesség hatálya alá, még ha azokat biztosítótársaságok végzik is.

80. Úgy tűnik, hogy az alapeljárás jelentős részben arra vezethető vissza, hogy az Egyesült Királyság több mint negyven éven keresztül mentesítette az adó alól a biztosítók által nyújtott alapkezelési szolgáltatásokat. A Bírósághoz benyújtott iratok szerint az adóhatóság 2019. április 1-jén megváltoztatta gyakorlatát. A biztosítók által nyújtott ilyen szolgáltatások ettől kezdve már nem mentesülhetnek az adó alól. Márpedig az, hogy az Egyesült Királyság az említett szolgáltatások tekintetében az adóalany minőségétől függően biztosította a mentességet, anélkül, hogy e szolgáltatások megfeleltek volna az ítélkezési gyakorlatban a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmezésére vonatkozóan kialakított, a jelen indítvány 39–45. pontjában felidézett kritériumoknak, nem minősülhet az ezen uniós jogi kritériumok értelmezésének megváltoztatása mellett szóló érvnek. Ebből következik, hogy az állítólagos egyenlőtlen bánásmód nem vonhatja be a biztosítástól eltérő tevékenységeket az e rendelkezés értelmében adómentes biztosítási ügylet fogalmának körébe.

81. Ezenkívül a jelen indítvány 77. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatra figyelemmel az adósemlegesség elvével ellentétes az, ha a hasonló és ily módon egymással versenyző szolgáltatásokat a héa szempontjából eltérően kezelik. Márpedig a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján az e rendelkezés értelmében vett – a jelen indítvány 39–45. pontjában meghatározott – „biztosítási ügylet” fogalmának hatálya alá tartozó hasonló szolgáltatásokat egyenlő módon kezelik. A felperesek állításával ellentétben az adósemlegesség ezen elve sérülne, ha az e fogalom kritériumainak meg nem felelő szolgáltatások részesülhetnének az e rendelkezésben előírt mentességben.

64 Lásd különösen: 2012. november 15-i Zimmermann ítélet (C-174/11, EU:C:2012:716, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
65 Lásd ebben az értelemben: 2009. október 29-i NCC Construction Danmark ítélet (C-174/08, EU:C:2009:669, 44. pont).

82. Mindenesetre emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az adósemlegesség elve nem olyan elsődleges jogi szabály, amely meghatározhatja a 2006/112 irányelv 135. cikkében foglalt valamely adómentesség érvényességét. Ez az elv – egyértelmű rendelkezés hiányában – nem teszi lehetővé az ilyen adómentesség hatályának kiterjesztését sem.[66] Ily módon sem az egyenlőség elve, sem a semlegesség elve nem teszi lehetővé a 2006/112 irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt adómentesség hatályának kiterjesztését.

V. Végkövetkeztetés

83. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom a Bíróságnak, hogy a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [fellebbviteli bíróság {Anglia és Wales}{polgári kollégium}, Egyesült Királyság] által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre a következő választ adja:

A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 13. cikke B. részének a) pontját és a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 135. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szóban forgókhoz hasonló befektetéskezelési szolgáltatások nem tartoznak az e rendelkezésekben foglalt héamentesség hatálya alá.

66 Lásd ebben az értelemben: 2012. július 19-i Deutsche Bank ítélet (C-44/11, EU:C:2012:484, 45. pont).